

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisien äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilisti The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnot Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMPRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00 Six months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSO.

Box 99, Astoria, Oregon.

Naistenpäivä

Kansainvälinen Naisten päivä lähekköön lähenevistään Naiset kaikissa osastoissa valmistautuon viettämään naisten päivää niin suuremmatsesti kuin mahdollista. Viime vuonna muutamissa paikkakunnissa kerrottiin, että Naisten päivän vietto si- vuotettiin kokonaan, toisissa osastoissa ei asiaa lainkaan — mitattu! Nyt ei saa tapahtua sillä tavalla. Jo- katessa osastossa oisi valittava komitea, joka huolehtii Naisten päivän juhlavalmistuksista. Niissä osastoissa missä se suinkin on mahdollista, pi- entäköön puheita naisten vallistus- työstä ja siitä merkityksestä, mikä on työväenluokan voinnusta. Kiinnitettäväksi huomiota kansainväliseen proletariaatin liikkeeseen ja velvoitettakoon tä-

män maan suomalaisia naisia mu- kaan.

Toveritar-lehti julkaistaan suurena agitatsioonumerona. Naistenpäivä juhliissa sopii tehdä lehteä tunnetuksi sellaisille naisille, jolle sitä ei ennes- tään tule. Lehti painetaan siksi ajois- sa, että se ehtii naistenpäivä juhliin joka puolelle.

Tästä vain muutamilla sanoilla näin ajoissa sen takia, että naistenpäivän vietto pysyisi visusti mielessä ja että valmistuksia juhliin varten nyt jo alet- taisi tekemään.

Naiset kaikkialla, näyttäkää mihin pystytte.

Naisten palkat entistä alhaisemmiksi

Californian tehtailijain yhdistys on taas halukas polkemaan työläisten palkkoja. Palkan alennukset eivät tällä kertaa koske ainoastaan mies- puolisia työläisiä, vaan naiset ja lap- set saavat tässä asiassa osansa. Federated Pressin kirjeenvaihto selit- tää, että Californian tehtailijat usko- vat nyt, että työlläistyttö voi elää tä- män alkaneen vuoden 613 dollarilla. Ja kukapa väittää, ettekö sillä sum- malla jotenkuten henki pysy, kun ei ota lainkaan lukuun niitä menoja, jot- ka johtuvat loma-ajoista ja huvittelu- tilaisuuksista y. m. mukavuuksista ja tarpeista, joita nykyaikainen ihminen haluaa nauttia. Katuvaannuukyydit kau- pungissa vievät paljon, mutta sepi- kuluunkin olevan työläiselle yllä- syyttä! Jos työlläistyttö esim. sunun- taisin haluaa raitista ilmaa ja ottaisi katuvaannun päästäkseen vähän loi- tomalle pölyisestä tehtaan piiristä, niin saa hän kävellä, ellei riitä tuiot.

Eikähän ne riitä. Tytön on pakko suoda huone ja ruoka viikoksi kah-

deksalla dollarilla. Siihen tulee vielä erittäin puhtaana pito, joka ei saa mennä yli 29 sentin viikossa. Puhe- mistarpeet maksavat paljon, mutta niitä ei oteta laskuissa lainkaan huo- mioon. Monet ovat menot työläisnaisilla, mutta silti niitä pieniä tuloja, mitä hän työpalkkana saa, aiotaan en- tistäänkin alentaa.

Tähän saakka naisten alinpalkka- ki on ollut \$16 viikolta. Nyt tahtoi- vat työnantajat alentaa sen \$11.78 viikolta.

Onpa menty tehtailijain taholta niinkin pitkälle riistämisyökkimykse- sä, että on tehty "ehdotuksia" lainen- tijakunnalle, jotta alaikäisten tulisi työskennellä ensimmäinen kuukausi il- man palkkaa! Seuraavat kolme kuu- kauta maksettaisiin kuusi dollaria viikolta ja sitä seuraavina kolmena kuukautena kahdeksan dollarin vii- kossa, ja senjälkeen kymmenen dol- laria, kunnes vihdoin olisivat "kelvol- liset" saamaan seu täyden palkan — sanoo "täyden palkan" — kokonaista \$11.78.

Aikuisille ei luovutettaisi sen pa- pempia etuja, kun kerran ehdotukses- sa nimenomaan mainitaan, että ensi- mäinen kuukausi pitäisi työskennellä "millä palkalla tahansa." Seuraavat kolme kuukautta saisi puskea kah- deksan dollarin viikkopalkalla ja sitä seuraavat kolme kuukautta kymme- nen dollarin viikkopalkalla. Sitten vasta olisivat työnantajat siinä on- nellisessa asemassa, että saisivat "täyden palkan."

Eräs puuvillayhtiö on jo Oakland- issa, Calif., alkanut käytännössä a- lentamaan naistyöläisten palkkoja. Ei ole malttanut odottaa "ehdotuksien" läpäämistä. On ottanut tavaksi eroi- tella naisia työstä, muka sen perus- teella, että ei voi maksaa niin korkei-

ta palkkoja. Kuitenkin ovat ottaneet naisia töihin uudelleen, mutta alen- netuilla palkoilla, kun naiset ensin ovat hankkineet jonkinlaisen "lupa- kirjan" teollisuuskomitealta, että saa- vat työskennellä alle valtion alinpalk- kalain määräämän palkan.

Työnantajilla on myös tarkoitus pi- dentää työpäivää, että nykyinen työ- viikko muutettaisi viisi ja puoli päi- vää käsitteväksi, eikä ninkuin näh- nin asti, että se on jaettu kuuden päivän osalle.

Naisten unio valmistele palkkalis- taan vastapainoksi, jonka he esittävät teollisuushyvinvointi komitealle, ja he vaativat palkkoja korotettavaksi kuudestatoista yhdeksääntoista dolla- riin.

Nainen on työmarkkinoilla saman- laisessa kiihastuksessa kuin miestyö- läinen. Armoa ei ole ollenkaan, eikä mitään "ekskyyssiä" kun palkkain pol- keminen on kysymyksessä. Niinpä nyt juuri edellämainittu yhtiö ilmoittaa palkkain alentamisen yksiksi, että ei "voi kilpailla kaupparakkinoilla."

Työläisnaisen terveys ja elämä ei siis mitään merkitse tehtailijalle, eikä se ole mikään tunneksyyksyys. Eläji voi kilpailla kaupparakkinoilla, niin ei kannata maksaa työläisille ihmisen elintasoa vastaavaa palkkaa. Äärim- mäisyyden huippu edellä olevassa eh- dotuksessa on lisäksi se, kun työläis- ten jo vaadittaisi työskentelemään en- simäiset kuukaudet suorastaan ilman palkkaa! Ei edes hengenpitimiksi saisi työstään maksua. Mitä pitem- mälle riistäjät menevät ahneudessaan sitä kireämmäksi tulee työläisten ja työnantajien välinen ristiriita, joka setkin jotain ajattelemaan ja toimi- maan.

Työläisten täytyy pakosta alkaa taisteluun riistäjään vastaan ja jos

AMERIKAN TYÖVÄEN-PUOL. OHJELMA

Hyväksytty Amerikan Työväen Puo- lueen ensimmäisessä perustavassa edus- tajakokouksessa, New Yorkissa, Jou- lukuun 24—26 p:nä 1921.

Maailman sota toi mukanaan sa- nomatonta kurjuutta ja sekaannusta. Miljoonia työläisiä silvottiin ja teu- kastettiin imperialististen hallitusten välisessä taistelussa. Kapitalistinea yhteiskunta on yhteiskunnallisen ja työllisen liihestumisen partaalla. Ku- ringaskunta ja keisarikuuntia on ku- listunut, mutta niiden tilalle on as- tunut tasavaltoja, joissa riistäjälouk- ka hallitsee voimakkaampana ja kiihkeämpänä kuin mitä ku- ringat ja keisarit kansaansa hal- titsivat.

Kansainvälinen hallitsee maailmaa. Reheoneopimuksesta ja kansainväli- sista konferensseista huolimatta kan- soiden väliset suhteet ovat kireäm- mällä kuin koskaan ennen. Antara- kauppalipaisu ja heikkojen ja voi- totujen kansojen viha vortokkailta sortajiaan vastaan viekää läpäämar- ta maailman rauhas. Yhteistä seka- melisesta pelästyneet vapautu- työlläistyttä sitä ymmärtämään tai ottamaan huomionsa sen taloudelli- sin syitä, johtavat sokaatti maai- maan uusiin sotiin.

Saksassa ja Itävallassa kiristetään kansojenjoukkoja suunnattonien sota- sorvausten suorittamiseksi. Englan- nissa, Ranskassa ja Italiassa täytyy kohtuuneen työväestön ihata sota- vaivastuksiin suuremman mittassa kuin koskaan ennen. Jokainen uusi taistelutapa ja jokainen pommi tuo vain riistäjille suurempia liikevoit- toja ja lisää palkkaorjain kurjuutta.

Jo ennen sotaa oli yhteiskunnal- lisen lainsäädäntö aivan riittämätön työdyttämiseen köyhällistön tarpeita sen epävakaisessa asemassa kapita- listien vallitessa. Nykyään se on palkkaa luvetta. Nyt ei enään kivi- telläkään työläisille mitään pysyvää-

sempiä parannuksia kapitalismin val- litessa. Näkää ja puute ovat työ- läisten alinomaaisena vieraana enem- män kuin koskaan ennen. Sen joh- dosta puhkeavia rajuja kuohahduk- sia käy hallitseva luokka armotta kukistamaan. Kaikki kapitalistiset hallitukset käyvät avoimesti taiste- lua työnantajain puolesta. Lainla- tijakunnat, tuomioistuimet ja toi- meenpanevat vallat ovat niiden ta- kana. Työläisten taistelu on aivan alkeellisimpienkin elintarpeiden puo- lesta saa osakseen armotonta vastar- intaa, samalla kuin tämä taistelu muodostuu taisteluksi valtiollisesta vallasta — vallankumoukselliseksi taisteluksi.

Työväenpuolueen poliittikka tulee perustamaan tämän taistelun kan- sainväliselle luonteelle. Puolueen pyrkimyksenä on saattaa Amerikan työväenliike kiinteäksi osaksi mu- toista maiden työläisten vallankumou- sellisesta liikkeestä. Työväen Puo- lue tulee painatamaan Toisen Kan- sainvälisen, joka jatkuvasti hajottaa työväenluokan rivejä ja peittää työ- väenjoukkoja vuoollisen hyväksi. Se tulee myöskia varottamaan ja var- jelemaan työläisiä niin kutsutun kahden ja puolen Internationalen baronjohtoyrityksiltä.

Omien johtajiensa raukkamaisesta ja petturimaisesta menettelystä sel- vityneenä ja Venäjän köyhällistön vallankumouksen innottamana ma- ilman työläiset ovat muodostaneet Kommunistisen Kansainvälisen. Ka- pitalistien ja heidän työläisapuriensa katkerasta vastarinnasta huolimatta Kommunistinen kansainvälinen kas- vaa nopeasti. Siitä on muodostunut maailman valta, jokaisen maan työ- väestön toivo ja keskustelunnotus.

Ite Amerika, tämä maailman ka- pitalismin päävarustus, kärsii kovia tuskia yleisestä rappenmuistilasta. Sen taloudellinen ja finanssialainen

elämä on kietoutunut raivoisan so- dan pyörteeseen. Europan rahan- kurssin katastrofimalisen alenemisen johdosta Amerika ei voi löytää markkinoita teollisuustuotteilleen. Sen ulkomaakauppa on pienentynyt noin viidelläkymmenellä prosentilla. Työttömän armeijat täyttävät kau- pungit. Miljoonat ovat työttöminä. Sodan hyvä aika on loppunut. Lei- pälinjat ovat astuneet näyttämölle. Kapitalismi on kokonaan kykenemä- tön selvittämään asemaa. Sen täy- dellinen kykenemättömyys kävi ilmi hallituksen äskettäin järjestämässä työttömän konferenssissa. Missään ei tehdä vakavia yrityksiä ototilan korjaamiseksi. Työnantajat pöinvas- toin käyttävät asemaa hyväkseen vahvistaakseen riisto- ja sortoval- taansa. Terästeollisuudessa, öljytu- tannossa, rautateillä, lihanpakkau- laitoksilla ja kutomoteollisuudessa on jo silvottu työläisten palkkoja. Työnantajain liitto on alkanut voi- makkaan taistelun avoimen työpajan puolesta. Vieläpä sotilaitakin, jotka ovat antaneet kaikkensa taistelussa kapitalistisen "demokratian" puole- sta, on piesty ja teljety vankilaan niin pian kuin ovat vain vähänkin protesteeranneet sitä kurjuutta vas- taan, johon tämä sama "demokratia" on heidät ajanut, "demokratia" on itse asiassa ei ole mitään muuta kuin riistäjäloukan diktaturia. Kalk- kiolla se riistää työläisiltä niitä vä- häisiä saavutuksia, mitä he ovat voittaneet vuosikausien taistelulla.

Imperialismi.

Monien mieopolvien ajan ovat työ- läiset tuottaneet ylijäämää sen li- säksi mitä he ovat palkkoina saa- neet. Tästä ylijäämästä ovat kapi- talistit sijoittaneet osan Aasian, Afrikan ja Etelä-Amerikan teollisesti takapajulla olevien maiden kehittä- miseksi ja riistämiseksi. Nämä maat ovat pakotetut alistuvaisuuteen siir- tomatina tai "vaikutusalueina". Si- jotustensa turvaamiseksi näissä maissa Europan ja Amerikan kapi- talistit ovat ottaneet paikalliset hal-

litukset käsinsä, sortaan ja terrori- seeraten väestön. Nyt nämä riiste- tyt ja sorretut kansakunnat Venäjän vallankumouksen huostamina vaati- vat vapautta. Kiinassa, Intiassa ja Egyptissä, Haitissa, Filippiineillä, Etelä-Afrikassa, Meksikossa ja Etelä- Amerikassa — kaikkialla nousee ka- pinan henki uudella voimalla ja mah- dilla. Suurvallat asestautuvat kil- reestä kantapäähän pitäkseen siir- tomaiden kansat isännyytensä alai- sena ja suojellakseen omien kapita- listiensä etuoikeuksia toisten maiden tunkeilemistä vastaan. Ei enempi Kansojen liitto kuin Washingtonin konferenssikaan "valtojen liittoineen" pysty ratkaisemaan näiden kansal- listen liike-etuojen taistelusta johtuvia problemeja.

Amerikan imperialismi.

Amerikan historia on taloudellisen valtauksen historia. Uusien alueiden valtaus on luonteenominaista viime vuosisadan ensimmäiselle viidel- le vuosikymmenelle. Texasin väkival- tainen anastaminen muodostaa vain säälimättömmään esimerkin Ameri- kan varhaisemmasta vallutuspolitiik- kasta. Uudenaikainen imperialisti- nen alkakausi alkaa Filippiinien saar- ten ja Porto Rican valtauksella ja Cuban alistamisella Amerikan hol- housvallan alaiseksi. Näitä seurasi Panaman kanava-alueen valtaaminen keinokeisella "vallankumouksella" Colombiasta vastaan, Santo Domin- goon, Haitiin ja Nicaraguuan tun- keutumisella Wall kadun määräk- sestä Yhdysvaltain hallitus on lisää- nyt nämä Keski-Amerikan tasavallat vaikutusvaltansa piiriin. Guamin ja Samoan saaret Tyynessä meressä muodostavat viimeisimmän saalin, joka on joutunut Amerikan imperia- listien käsiin.

Näin Yhdysvalloillakin ovat omat alusmaansa ja se on nopeasti saa- vuttamassa saman maineen mikä Englannilla on Intiassa ja Belgiassa Kongovaltoissa. Näillä saarilla ole- vien miehitysarmeijain ja siviiliviran- omaisten raakainen menettely al-